

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

**МУКАЧЕВО
26 ТРАВНЯ 2026 РОКУ**

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 5 від 22 червня 2026 року)*

Рецензенти:

Кравченко Тетяна Миколаївна, доктор філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка, доцент кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання Мукачівського державного університету

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

Н74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (26 травня 2026 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2026. с. 146

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Г. В. Товканець – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету; О.П. Поп – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта», староста наукового студентського гуртка «Перспективи освітньо-педагогічної науки»; Н. І. Керечанин – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма), А. В. Чорей – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій

Петришинець Т. І., здобувач вищої освіти
спеціальності «Початкова освіта», група ПО-1;

Науковий керівник:

к. п. н., доц. Ліба О. М.

Мукачівський державний університет

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Вектор наукових розвідок щодо професійної культури здобувачів-практикантів останнім часом кардинально змінився, що підкреслює високу значущість цієї проблематики. Ключовими чинниками цих змін стали системне впровадження реформи НУШ, виклики онлайн-освіти під час пандемії та війни в Україні, а також євроінтеграційні процеси у сфері вищої школи.

Формування професійної культури передбачає послідовне, поетапне оволодіння дидактичними знаннями, вміннями, навичками, дидактико-орієнтованими компетенціями і здатністю до саморозвитку суб'єктів навчання.

Враховуючи сучасні підходи до проєктування освітнього простору, процес педагогічного моделювання системи формування професійної культури майбутнього вчителя початкових класів доцільно реалізувати у вигляді логічної послідовності взаємопов'язаних етапів. Орієнтуючись на науковий доробок В. Коваленко, алгоритм розробки та впровадження такої моделі передбачає виконання таких кроків:

— аналітико-прогностичний етап: визначення вихідних умов, обґрунтування передумов формування професійної культури студентів та чітке формулювання цільової установки створюваної моделі.

– методологічне проектування: визначення провідної концептуальної ідеї для досягнення мети, обґрунтування базових підходів (зокрема, системного та діяльнісного) і принципів, на яких будуватиметься освітній процес.

– етапізація процесу: виокремлення послідовних стадій професійного зростання майбутнього вчителя (пропедевтичної, базової та творчо-рефлексивної) за чітко визначеними критеріями розвитку досліджуваної культури.

– конструювання архітектури моделі: представлення цілісної структури модельованого процесу, що включає взаємозв'язок компонентів професійної культури (комунікативного, інформаційного, культури мислення) та проектування внутрішніх механізмів для досягнення прогнозованого результату.

– діагностичне забезпечення: розробка критеріального апарату, добір показників та методів педагогічної діагностики для об'єктивного оцінювання рівнів сформованості професійної культури студентів на кожному з етапів.

– експериментальна апробація: практична реалізація розробленої моделі в освітньому процесі вищої школи, що супроводжується постійним моніторингом, аналізом та коригуванням її структурно-функціональних елементів.

– рефлексивно-узагальнюючий етап: систематизація отриманих результатів, формулювання висновків та представлення оптимальної модифікації моделі формування професійної культури майбутніх класоводів на основі досвіду її успішного втілення в педагогічній практиці[1].

У контексті дослідження специфічних принципів навчання та взаємозв'язку загальноосвітньої і професійної підготовки, базові положення яких закладені в працях М. Махмутова та В. Безрукової, сучасні вітчизняні дослідники (зокрема, Н. Ничкало, В. Ковальчук) наголошують на важливості принципу наступності як системоутворюючого фактора, який дає змогу трансформувати розрізнені міждисциплінарні знання здобувачів вищої освіти у цілісну систему професійних цінностей, де кожен наступний етап підготовки (зокрема,

педагогічна практика) якісно поглиблює та кристалізує культуру майбутнього вчителя початкових класів.

Проходження педагогічної практики є базовою умовою становлення ціннісно-мотиваційної архітектури майбутніх учителів, що безпосередньо впливає на ефективність їхньої подальшої фахової діяльності. У структурі професійної мотивації студентів традиційно виокремлюють дві групи чинників: професійно та суспільно значущі. У цьому контексті вагомим аспектом практичної підготовки стає актуалізація та стимулювання системи потреб майбутнього педагога. Вони охоплюють спектр від прагнення до міжособистісної комунікації (з вихованцями, колегами, батьками учнів) до інтенсифікації зусиль задля опанування фахових знань, методичних навичок, дослідницьких умінь та системного самовиховання.

Водночас якісні характеристики проведення уроків здобувачами-практикантами суттєво залежать від їхньої здатності самостійно моделювати дидактичний матеріал, варіювати форми організації навчання та інтегрувати сучасні методики. Попри наявність значного масиву допоміжних матеріалів, дослідники констатують: використовуючи готові методичні рекомендації, практиканти нерідко викривляють їхню теоретичну сутність, суб'єктивно реалізують базові дидактичні принципи й демонструють недостатній рівень інтеграції суміжних психолого-педагогічних і лінгвістичних знань.

Обґрунтована у дослідженні модель оптимізує якість підготовки фахівців у ЗВО, а її практичні результати мають прикладне значення як для вищої школи, так і для інституцій післядипломної педагогічної освіти. Перспективними напрямками для подальших наукових розвідок залишаються: модернізація методики проведення практики, дослідження динаміки мотивації здобувачів-практикантів, а також функціонально-етапний аналіз розвитку педагогічної культури вчителя.